

Зелений Світ

ЕКОЛОГІЧНА ГАЗЕТА
УКРАЇНИ

№111 (274) січень 2013

ВИЖИВАННЯ
ДЕМОКРАТІЯ
ГУМАНІЗМ

Шановні Друзі!

*Щиро вітаємо Вас із Різдвом Христовим
та 2013 Новим Роком!*

*Здоров'я, наснаги, родинного затишку і безпечного для
життя довкілля бажаємо Вам у Новому Році!
Божого Вам благословення у всіх Ваших добрих справах на
благо України та її довкілля.
Веселих свят!*

Голова УЕА «Зелений світ»

ЮРІЙ САМОЙЛЕНКО,

редактор газети «Зелений Світ»

ВІКТОР ПІКАЧЕНКО

ДОПОМОЖИ СЛАБШОМУ!

Де б ви не знаходились, просимо згадати про птахів, для яких настала найтяжча доба – пора. Зниження температури,

снігові замети, птахам значно важче знайти корм.

Закликаємо Вас облаштувати годівнички для птахів. Нею може стати ваше підвіконня або будь-яка конструкція, яку ви зробите з пластикової пляшки, пакету від соку або будь-чого іншого.

Залучайте до цієї справи дітей. Любов до природи – це прищеплення маленьким людям потреби допомагати беспорядним тваринам. Ці пернаті через людей позбавленні можливості нормально існувати, то ж допоможемо їм вижити взимку.

Підгодовувати птахів можна насінням та зерням будь-яких рослин, крім гречки, а також крихтами хлібу, несолоним салом чи будь-яким іншим жиром.

СІЧЕНЬ

- 1 - Новорічне свято.
- 4 - 370 років від дня народження Ісаака Ньютона (1643–1727), англійського вченого (один із основоположників сучасного природознавства).
- 7 - Різдво Христове.
- 12 - День українського політ'язня.
- 14 - Новий рік за старим стилем. День Святого Василя Великого.
- 19 - Богоявлення. Хрещення Господнє. Водохреще.
- 22 - День Соборності України.
- 25 - Тетянин день.
- 29 - 95 років битви під Крутами.

ЗАЯВА

Громадської ради всеукраїнських організацій природоохоронного спрямування

Громадська рада при Міністерстві екології та природних ресурсів України (далі – Громадська рада) була створена у 1996 році. Вона є консультативно-дорадчим органом, який діє при Мінприроди України. У своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, актами Президента України і Кабінету Міністрів України, положеннями Організації конвенції, рішеннями Мінприроди України та Положенням про Громадську раду.

Метою діяльності Громадської ради є розширення участі громадськості у процесах прийняття екологічно важливих рішень, сприяння проведенню консультацій з громадськістю щодо формування та реалізації державної політики з питань, що стосуються довкілля (екологічної політики).

За роки існування була налагоджена тісна співпраця громадських організацій природоохоронного спрямування з Мінприроди, оптимальною формою якої стала саме Громадська рада. Механізми співпраці Громадської ради з Міністерством давали змогу отримувати необхідну інформацію та обговорювати стратегічні й поточні питання. Громадська рада підтримувала зв'язки з Міністерством у розв'язанні проблем довкілля, здійсненні контролю виконання державними органами вимог Організації конвенції, розробленні програм та нормативно-правових актів, з питань екологічної експертизи проектів реконструкції та нового будівництва, збереження водних ресурсів та біорізноманіття незалежно від статусу громадської організації, місця її реєстрації та спрямування. Громадська рада приділила багато уваги питанням доступу до інформації, участі громадськості в процесі прийняття рішень та доступу до правосуддя з питань, що стосуються довкілля.

Громадські організації були залучені до розгляду та обговорення питань стосовно ходу виконання Україною Протоколу про воду та здоров'я, про доступ до питної води населених районів, постраждалих від повені. Аналізувались та обговорювались питання формування національної екомережі, включаючи стан виконання відповідних Указів Президента України щодо об'єктів природно-заповідного фонду, винесення їх меж в природу (на місцевості), використання коштів, виділених на фінансування заповідної справи.

Значним успіхом спільної роботи Громадської ради та Міністерства стала підготовка та прийняття Стратегії державної екологічної політики до 2020 року та Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища до

Газета «Зелений світ».
Виходить з 1989 року.
Засновники газети: УЕА
«Зелений світ»

Передплатний індекс
Свідоцтво про реєстрацію
№ 630 серія КВ
від 10.05.1994 р.
Ідентифікаційний код
№

Адреса: Контрактова площа, 4, Київ-70,
тел./факс: 417 43 83

E-mail:

ВЕБ сторінка УЕА «ЗС»
WWW.zelenysvit.org.ua

Шеф-редактор
Юрій Самойленко
Головний редактор
Віктор Ткаченко

Думки, висловлені авторами матеріалів, можуть не збігатися з позицією редакції.

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами лише на сторінках газети.

Надруковано УЕА «Зелений світ»

Тираж 999 прим.

В газеті використовуються матеріали з інтернет-видань: Кореспондент.net; Майдан-ІНФОРМ; УНІАН; Утро.ru; «Обозреватель», Експрес online, eko.portal.

УЕА «Зелений світ» створена в 1988 році як реакція суспільства на жаливий екологічний стан в Україні, спричинений Чорнобильською катастрофою 1986 року. Асоціація є членом Міжнародної федерації «Друзі Землі».

Голова УЕА «Зелений світ»
Юрій Іванович Самойленко.

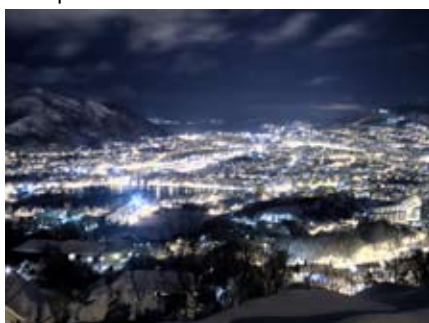
Газета «Зелений Світ» була, на час створення, одним з найперших неформальних антирежимних видань, в якому відкривалася правда про стан здоров'я нації та екологічні негаразди в країні. Газета стала рупором демократії. В епоху тотального замовчування та брехні на наших шпальтах відкривалися жакні картини радянської дійсності.

НА ЗАПОРІЗЬКІЙ АЕС РАПТОВО ВІДКЛЮЧИВСЯ ЕНЕРГОБЛОК

Як повідомили УНІАН в інформаційному центрі Запорізької атомної станції, «20 грудня 2012 р. о 08.47 енергоблок №3 Запорізької АЕС відключено від мережі дією захисту. Причини відключення з'ясовуються». За даними прес-центру, реакторна установка перебуває на 10% рівні потужності.

На ЗАЕС заявляють, що «радіаційний фон на проммайданчику і в санітарно-захисній зоні (територія навколо АЕС радіусом 2,5 км) — 8-12 мікрорентген на годину, що відповідає природному радіаційному фону в місці розташування Запорізької АЕС».

МІНПРИРОДИ КУПИЛО КОСМІЧНІ ФОТО ЗА «КОСМІЧНІ» ЦІНИ

ДП «Центр еколого-експертної аналітики» уклало угоду на впровадження геоінформаційних технологій з використанням даних дистанційного зондування Землі.

Угоду укладено з кіпрською компанією «G.X. satellite communication management ltd», а вартість угоди становила 26,15 млн гривень, передає сайт «Наші гроші» з посиланням на «Вісник державних закупівель».

Для Міністерства екології та природних ресурсів замовлено зображення дистанційного зондування території України (603 тис. кв. км) за два роки, роздільною здатністю на місцевості не більше, ніж 6 м.

Зображення повинні складатися із космічних знімків, які надходять з 4 або більше супутників.

Надані зображення мають бути технологічно сумісні з наявними у замовника даними за попередні роки.

У тендері брало участь харківське ТОВ «Спаеро-гіс», чия пропозиція коштувала 23 млн гривень.

Однак дешева заявка була відхилена через формальні обставини: не всі сторінки пропозиції мають печатку, невірно заповнений стовпчик з інформацією про посади та професії працівників.

Відтак єдиним конкурентом було ТОВ «Твіс-інфо» Олеся Ясинського та Геннадія Павлика.

Державне космічне агентство та оператор Національної системи космічного спостереження ДП «Дніпрокосмос» в тендері участі не брали, хоча українська держава має власні можливості для отримання космічних фотографій.

КОРЕСПОНДЕНТУ І ОПЕРАТОРУ ВИПУСТИЛИ СЛЬОЗОГІННИЙ ГАЗ В ОБЛИЧЧЯ

Кореспондент 5 каналу Ксенія Дворнікова та оператор Ян Добрососов постраждали під час зйомок акції протесту у Гостиному дворі у Києві, що відбувалася зранку 19 грудня. Цю інформацію «Телекритиці» Ксенія Дворнікова підтвердила особисто.

За словами кореспондента 5 каналу, їх знімальна група разом з іншими представниками медіа знімали протестну акцію у Гостиному дворі. У той момент, коли громадські активісти почали ламати загорожу, особи в чорному, які були по інший бік паркану, почали розпилювати сльозогінний газ. «А коли я їх попередила, що ми журналісти, і вони не мають права цього робити, то вони випустили газ прямо мені в обличчя. Я викликала міліцію», — сказала журналістка.

Ксенія Дворнікова написала заяву в міліцію про перешкодження журналістській діяльності і нанесення тілесних ушкоджень. Як повідомила кореспондент, на місце пригоди також виїхала швидка допомога, яка забрала двох постраждалих. «Я відмовилася їхати, бо чекала на міліцію, яка довго не приїжджала. Все, що трапилося, добре видно на нашому відео, на основі якого ми зробимо новину», — сказала Ксенія Дворнікова.

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЗІ СКОРОЧЕННЯ ВИКИДІВ НЕ ВІДПОВІДАЮТЬ ІНТЕРЕСАМ УКРАЇНИ

«Зобов'язання скоротити викиди парникових газів на 20% до 2020 року не відповідають інтересам України», — заявив лідер УНП, міністр навколишнього природного середовища та ядерної безпеки в 1992-1998 роках Юрій Костенко. Він назвав міністра екології та природних ресурсів Ставицького, який взяв на Україну підвищені зобов'язання, «героєм дня, який попереду усього світу за рахунок пересічних українців». За його словами, «міністр навряд чи сумнівався, що звітувати за виконання підвищених зобов'язань у 2020 році вже буде не він».

Костенко, який 1997 року підписував Кіотський протокол, нагадав, що «Україна отримала найкращі умови, які дозволяли за рахунок торгівлі квотами поступово модернізувати економіку з максимальною вигодою для національного виробника». Він зазначив, що «нинішній поспіх у змаганнях щодо скорочення викидів за радянським принципом «пятілетку за чотири роки» обернеться для України колосальними втратами».

«По-перше, Україні конче потрібно зіскочити з російської «газової голки», перебивши свої ТЕЦ (а це більше 40% виробництва електроенергії) з російського газу на українське вугілля, — зазначив лідер УНП. — Виграш подвійний, бо — зменшуємо імпорт і нарощуємо власне виробництво, хоча при цьому зростатимуть валові викиди парникових газів». По-друге, за словами політика, «без різкого збільшення виробництва, — а це знову викиди, — Україні не вдасться збільшити ВВП та підвищити рівень життя, який є одним з найнижчих в Європі».

ЧИ ЗАГРОЖУЄ УКРАЇНІ ДОБУДОВА ХАЕС 3,4 ?

18 грудня, 2012 року Природоохоронні громадські організації представили Аналітичний документ з приводу рішення про спорудження блоків №3,4 на Хмельницькій АЕС.

У документі аналізуються порушення, які були допущені при прийнятті Закону про будівництво ХАЕС 3,4 та наслідки реалізації проекту зі спорудження двох нових атомних блоків для України.

Основними порушеннями при прийнятті закону України «Про розміщення, проектування та будівництво енергоблоків № 3 і 4 Хмельницької атомної електричної станції» є невиконання вимог Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у трансграничному контексті (Конвенція Еспо), подання законопроекту без висновку державної екологічної експертизи, а також неоднозначна позиція органів місцевого самоврядування, яка не була врахована.

Порушення Конвенції Еспо може відбутися на міжнародному авторитеті України: «Якщо країни, з якими Україна не завершила процедури консультацій щодо будівництва ХАЕС 3,4 займають принципову позицію — це створить суттєві перешкоди для євроінтеграції», — зазначив голова ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля» Андрій Андруевич з Львова.

«Дивно виглядає погодження органами місцевого самоврядування, яке вимагається законодавством. Більшість з них чітко заявили, що погоджуються на розміщення нових блоків лише у випадку включення 10% соціальних відрахувань у кошторис проекту. 10% становить близько 4 млрд. грн., а у прийнятому законі є лише 100 млн. Різниця більш ніж відчутна! Тому ми вважаємо, що, оскільки названа умова була порушена, то й місцеві органи влади не погоджуються з таким законом», — твердить правник Екоклубу Оксана Майборода.

«Офіційне обґрунтування спорудження енергоблоків — досягнення енергетичних незалежності та безпеки. Складно зрозуміти яким чином цих цілей досягає спорудження блоків №3,4 на Хмельницькій АЕС. Адже згідно з проектом наша держава планує спорудити блоки російської розробки з корпусами, які будуть споруджені в Росії, 85% вартості буде сплачено російським кредитом, а блоки зможуть споживати лише російське уранове паливо. При цьому в Енергетичній стратегії Росії чітко простежуються амбіції з посилення впливу на сусідні країни. Я щось не помічаю тут досягнення енергетичної безпеки», — зазначає один з авторів дослідження, голова ради ММГО «Екоклуб» Андрій Мартинюк.

ГРОМАДСЬКІСТЬ ЗМУСИЛА ЛІСВНИКІВ ПЕРЕДАТИ ЗЕМЛЮ НАЦІОНАЛЬНОМУ ПАРКУ

Пересічна людина під гаслом: «Ліс — наше багатство!» — має на увазі його природну цінність. Наші лісники — прагматичніші, і розуміють це гасло буквально: «багатство» — це те, на чому можна і треба заробити.

Слобожанський національний парк лісовий майже весь, і тому випробував на собі «дбайливе» ставлення лісників ще до своєї появи: доки погоджувалося його створення, низка найцінніших ділянок майбутнього природного резервату була попросту вирубана.

У вирішенні земельної проблеми національного парку «Слобожанський» досягнута перша стратегічно важлива перемога, причому досягнута саме завдяки широкій підтримці громадськості — ми ще раз дякуємо всім, хто підтримав цю кампанію на наше прохання, направивши відповідні звернення чиновникам! Велике спасибі вам!

До остаточного вирішення питання шлях, звичайно, ще довгий: це і отримання самої згоди лісгоспу, узгодження документів з Держкомземом і Кабміном, винесення земель у натуру... Проте вихід з одного з «тупиків» дає надію, що вже в найближчому майбутньому Слобожанський буде заповідним не тільки на папері.

Сергій Балобін, ЕкГ «Печеніги»,

ГРОМАДСЬКІСТЬ ОБГОВОРИЛА ЕКОЛОГІЧНУ ПОЛІТИКУ

2012 року українська екологічна політика (діяльність влади в охороні довкілля) має бути оцінена громадськістю — причому, це повинно бути зроблено офіційно. Цей крок наша влада зобов'язалася зробити, підписавши з ЄС Угоду про фінансування «Підтримка реалізації Стратегії державної екологічної політики України». Така оцінка для певної країни робиться у вигляді доповіді, яка, задля її об'єктивності, готується за участю максимальної кількості екологічних активістів.

Щоб зробити таку доповідь для України, за сприяння проекту «Технічної допомоги ЄС «Додаткова підтримка Мінекоресурсів у впровадження секторальної бюджетної підтримки», з середовища громадських екологічних організацій була сформована відповідна Робоча група. До її складу ввійшли ключові автори, задача яких — саме підготовка доповіді; та координатори, які повинні провести п'ять регіональних обговорень доповіді — по одному на заході, сході, півночі, півдні країни та в Криму. Щоб доповідь була обговорена екологічною громадськістю,

її підготовка відбувається в три етапи: спочатку ключові автори готують чернетку, далі вона обговорюється в областях.

Перше обговорення доповіді відбулося одразу, як вона була готова в першому наближенні — 30 листопада, у Львові. Друге обговорення відбулося 3 грудня, в Харкові.

У ньому прийняли участь екологи з Луганської, Полтавської, Сумської та Харківської областей. За день роботи, відповідно до розділів доповіді, учасники заходу прокоментували всі аспекти національної екологічної політики: якість державного управління природокористуванням та його вплив на стан довкілля, перешкоди на шляху до збалансованого розвитку суспільства, вплив довкілля на здоров'я, фінансування природоохоронної діяльності, екологічна освіта, участь в екологічній політиці недержавних організацій, міжнародне співробітництво тощо. І хоча цей захід не ставив на меті обговорення екологічних проблем (екополітика — це не самі екологічні проблеми, а здатність держави розв'язувати їх), без розгляду найбільш кричущих проблем сходу України на ньому не обійшлося.

В цілому ж виконання українською владою своїх обов'язків у збереженні довкілля було оцінено вкрай негативно.

Катерина Усова («Чисте місто»): «Корупція нашої держави зашкалює настільки, що діяльність кожного міністерства слід визнати як злочинну бездіяльність».

Сергій Шапаренко

НІ ЗАБУДОВІ УРОЧИЩА «ГОРБАЧИХА»

Конфлікт навколо забудови урочища «Горбачиха» триває вже кілька років. Протистоять мерії Києва та забудовникам дачники з Русанівських садів, чий ділянки потрапляють під будівництво Подільського мостового переходу та супутніх з ним споруд і екологі, що відстоюють природу «Горбачихи».

— Урочище «Горбачиха» є останнім природним заплавленим лісом на київському лівобережжі і давно потребує заповідання. — Розкаже заступник голови Національного екологічного центру України Олексій Василюк. — Ще у 1994 році Київрада прийняла рішення, яким зарезервувала «Горбачиху» під подальше заповідання. Також у чинному Генеральному плані м.Києва до 2020 року передбачене надання «Горбачисі» заповідного статусу. І звісно ж — жодної забудови. Проте забудова «Горбачихи» декларується в проекті нового генплану Києва, який на сьогодні не затверджений.

28 грудня 2011 року голова КМДА Олександр Попов підписав розпорядження № 2506, що затверджує ескіз підготовчих робіт із забудови «Горбачихи» з метою перенести Воскресенські та Русанівські сади з траси будівництва Подільсько-Воскресенського моста.

— Це рішення фактично є виконанням незаконного проекту генплану Києва до 2025 року і тому саме собою є незаконним, — додає Олексій Василюк. — Ми звертаємось до Генеральної прокуратури України з проханням скасувати розпорядження Попова.

Василюк Олексій

Початок на ст. 1

ЗАЯВА Громадської ради всеукраїнських організацій природоохоронного спрямування

2015 року. Прикладом результативної співпраці є проведення щорічного Міжнародного екологічного форуму «Довкілля для України».

Діяльність Громадської ради сприяє інтеграції екологічної політики до інших складових державного розвитку як основної передумови переходу держави до збалансованого розвитку. Члени Громадської ради беруть участь у обговоренні проектів нормативно-правових актів у сфері охорони довкілля, природокористування та формування громадських ініціатив щодо вдосконалення і розвитку природоохоронного законодавства. Функціонування Громадської ради при Мінприроди України позитивно сприймають міжнародні організації як прояв екологічної демократії, що формує позитивний імідж органів влади в суспільстві. Дві громадські організації, що входять до Громадської ради, є членами Міжнародного союзу охорони природи, і з 5 вересня 2012 року разом з представниками Мінприроди були у складі делегації України на міжнародному конгресі МСОП в Кореї, захищаючи інтереси нашої держави.

30 вересня 2012 року на офіційному веб-порталі Мінприроди у розділі «Зв'язки з громадськістю» без попередження та інформування членів чинної Громадської ради оприлюднено наказ Мінприроди України від 30 серпня 2012 року № 445 «Про утворення ініціативної групи з підготовки установчих зборів для формування складу Громадської ради при Мінприроди», п. 4 якого скасовує чинність наказу Мінприроди від 4 серпня 2011 року № 277 «Про затвердження складу Громадської ради при Міністерстві екології та природних ресурсів України».

Підстав для дострокового припинення роботи Громадської ради Міністерством чи самими членами Громадської ради не передбачено ні Положенням про Громадську раду, ні чинним законодавством.

Прийняття Міністром Ставицьким Е. А. рішення про скасування наказу Мінприроди від 4 серпня 2011 року № 277, яким затверджено склад Громадської ради, є незаконним, оскільки для таких дій не було жодних підстав. Цим порушується частина 2 статті 19 Конституції України: «Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України».

Рішення Міністра екології та природних ресурсів України про дострокове припинення повноважень Громадської ради є таким, що суперечить положенням Конституції України, Постанові Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики», Положенню про Громадську раду при Мінприроди та Конвенції ЄЕК ООН «Про доступ до

інформації, участь громадськості у процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля» (Оргуська конвенція).

Ці дії міністра відповідають загальним тенденціям згортання демократії в Україні. Також протягом останніх років керівники уряду і держави розпочали нищення системи охорони природи в Україні. У 2011 році було ухвалено Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності». Прийняття якого завдало системі охорони довкілля втрат, розмір та наслідки яких важко навіть оцінити. В результаті прийняття цього акту в Україні практично припинила існування державна екологічна експертиза, яка й створювалася як головний механізм попередження заповідання шкоди довкіллю. Того ж року керівництво держави розпочало згортати процес створення заповідних територій в Україні, що виявилось у спробах скасувати «Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000–2015 роки» та ліквідації Державної служби заповідної справи. І якщо під тиском громадськості Державну програму вдалося відновити, то руйнація заповідної справи стала початком зміни всієї природоохоронної політики у державі.

Нині найбільш негативні процеси для довкілля ініціюються керівництвом Мінприроди. Саме керівництво міністерства є головним лобістом видобування сланцевих газів в Україні. При цьому, на відміну від європейських країн, чи тих же Сполучених Штатів Америки, українські урядовці намагаються йти шляхом силowego продавлювання рішення, без врахування точки зору місцевих громад, їх представницьких органів, ігноруючи застереження науковців та переважною більшістю екологічних громадських організацій.

На думку експертів екологічні ризики та сумнівні соціально-економічні вигоди від видобування сланцевого газу є значними у короткотерміновій і загрозливими у довгостроковій перспективі.

Чи хочуть українці перетворити частину своєї території на місячний ландшафт, позбутися підземних джерел питної води, які є стратегічним ресурсом держави? Питання риторичне, бо місцеві громади та частина місцевих представницьких органів влади не сприймають урядового проекту щодо видобування сланцевих газів.

Ліквідація Міністром екології та природних ресурсів України Громадської ради всеукраїнських природоохоронних організацій прямо пов'язана із застереженнями, які громадськість висловила щодо екологічних ризиків видобування сланцевого газу. Дуже швидко за наказом Міністра була створена інша «конструктивна до Міністерства» громадська рада, що слухняно прийняла «потрібні» рішення. Тепер у планах Міністерства ліквідувати Оргуський інформаційно-тренінговий центр, створений на виконання міжнародних зобов'язань України, зокрема для поширення екологічної інформації, забезпечення участі, врахуванні думки громадськості у прийнятті екологічно важливих рішень.

І, нарешті, 16 жовтня 2012 р. народні депутати практично зруйнували систему

охорони навколишнього середовища в Україні, коли затвердили сумнозвісний законопроект № 10218 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (щодо оптимізації повноважень органів виконавчої влади у сфері екології та природних ресурсів, у тому числі на місцевому рівні)», внесений представником Президента у Верховній Раді України народним депутатом Ю. Мірошниченком.

Попри протести громадськості, негативне рішення парламентського Комітету з питань екологічної політики, нищівну критику законопроекту фахівцями юридичного та науково-експертного управління Верховної Ради України, а також закликами опозиції до здорового глузду депутати провладної коаліції прирекли до знищення систему охорони природи в Україні. Президент В. Янукович, не дивлячись на значні порушення Конституції, допущені у законі підписав його.

Цей закон свідчить про цілковиту безвідповідальність тих, хто стоїть за його ухваленням перед Довкіллям, українським народом і прийдешніми поколіннями. Передбачені законом зміни призведуть до розбалансування основ екологічного законодавства, зруйнують систему контролю та координації всіх органів влади щодо впровадження екологічної політики і, як наслідок, призведуть до погіршення стану водних об'єктів та атмосферного повітря, узаконення перерозподілу цінних територій у приватну власність, погіршать стан національної екомережі та завдадуть негативного впливу на біорізноманіття та стан довкілля України в цілому.

Виходячи із зазначеного Громадська рада всеукраїнських природоохоронних організацій не бачить перспективи у співпраці з Міністерством екології та природних ресурсів за нинішнього його керівництва, яке втратило територіальні підрозділи та значну частину своїх функцій, і діяльність якого спрямована лише на використання природних ресурсів, а не захист Природи.

Усвідомлюючи свою відповідальність перед прийдешніми поколіннями українців за стан довкілля та віддаючи пріоритет інтеграції України до європейської спільноти, Громадська рада всеукраїнських природоохоронних організацій ініціювала:

- Створення Національної екологічної ради на базі Громадської ради всеукраїнських природоохоронних організацій, яка була при Мінприроді, з 30 серпня 2012 р. продовжує працювати без приставки Мінприроди, а з 6 грудня 2012 р. працює в статусі Національної екологічної ради, метою якої є інтеграція екологічної складової до галузевих та регіональних політик і впровадження засад збалансованого розвитку в Україні.

- Створення на регіональному рівні мережі незалежних громадських екологічних рад на базі Громадських рад при Управліннях Мінприроди, які ліквідуються.

Запрошуємо усіх екологічно свідомих та патріотично налаштованих громадян України, представників науки, політичних партій, громадських організацій, місцеві громади, екологічно дружній бізнес долучитися до формування Національної екологічної ради.

ГОЛОВНІ ПОДІЇ У СВІТІ НАУКИ У 2012 РОЦІ

Ймовірно відкриття частинки Бога, дослідження Марса ровером К'юріосіті, нові захворювання психіки, розвиток робототехніки — Корреспондент.net пропонує своїм читачам свою версію ТОП — 10 головних подій року у світі науки.

Претендент на частку Бога

4 липня науковці, які працюють з Великим адронним колайдером, оголосили про відкриття частинки-претендента на роль звання бозона Хіггса або, як її ще називають — частинки Бога. Відкрита частинка за всіма показниками нагадувала God Particle (Частинка бога). Це ім'я бозон отримав з легкої руки нобелівського лауреата Леона Ледермана, який написав книгу Частинка Бога: Якщо Всесвіт це відповідь, то яке питання? (The God Particle: If the Universe Is the Answer, What Is the Question?). Сам Ледерман спочатку хотів назвати бозон Хіггса «проклятою часткою», але цей варіант не схвалив редактор. У будь-якому випадку, обидві назви підкреслюють виняткову важливість відкриття останньою знайденою частки Стандартної моделі у фізиці.

Проте науковці досі не поспішають з визнанням її такою і продовжують дослідження. Незважаючи на сенсаційність відкриття дослідників, Нобелівська премія в галузі фізики дісталася дослідникам надшвидкісних комп'ютерів.

Дослідження К'юріосіті Марса

6 серпня ровер NASA К'юріосіті здійснив посадку на Марс і почав дослідження планети на предмет наявності та можливості життя на ній. За час перебування на Червоній планеті роверу вдалося виявити схожість марсіанського ґрунту з ґрунтом земних вулканічних порід, а також досліджувати атмосферу і клімат Марса. У листопаді з'явилися чутки про нібито сенсаційну знахідку марсоходу. У ЗМІ та блогосфері заговорили про можливі ознаки наявності життя на Марсі. Втім, незабаром у NASA цю інформацію спростували, заявивши, що ровер виявив лише прості органічні речовини. У той же час, у витягнутій зі зразків ґрунту воді опинилося значно більше важкого ізотопу водню — дейтерію, ніж містить вода з Землі.

Пошуки незначного життя

Найближча до Землі екзопланета перебуває у системі Альфа Центавра/А.

Минулий рік був багатий на ново відкриті екзопланети — планети, розташовані за межами Сонячної системи. Так, у жовтні була відрита екзопланета у найближчій до Землі зоряній системі —

біля зірки Альфа Центавра В. Крім того, науковці склали список з семи планет у Чумацькому Шляху, на яких можливе життя. Аналоги Землі відбирають всього за трьома параметрами: кількість енергії, яку отримує планета від найближчої зірки, а також маса, як розмір космічного тіла. За цими даними можна побічно судити про присутність на планеті води, що є обов'язковою умовою для життя.

Прорив у робототехніці

Поки в США працюють над створенням роботів-шпигунів у вигляді медуз, поплавців, черв'яків і хамелеонів, у Азії створюють роботів-наглядачів і роботів-прибиральників. Сучасні роботи навчилися відтворювати ходу людини і цілком можуть замінити магазинні манекени. Крім того, у цьому році уряд США виділив вісім грантів на робототехнічні проекти на загальну суму 2,7 мільйона доларів, а в Росії працюють над створенням системи управління бойовими роботами. Втім, правозахисники закликають припинити подальші розробки у цій галузі. За їх словами, головним недоліком бойових роботів може бути те, що вони будуть нездатні відрізнити мирних жителів від військових.

Трансплантація і стовбурові клітини

У цьому році науковці зуміли не тільки виростити шкіру зі стовбурових клітин, але й перейти до створення з них органів. Американські біологи відкрили новий тип стовбурових клітин, не схожий за своїми властивостями і методом одержання на ембріональні і «перепрограмовані» клітини, які можна буде використовувати для відновлення кінцівок і органів без небезпеки отримати ракову пухлину. А китайські біологи розробили метод, за допомогою якого можна отримати індуковані стовбурові клітини мозку із клітин ниркового епітелію, що містяться в сечі. Сам процес перетворення епітеліальних клітин в іPS займав всього 12 днів, що набагато менше, ніж зазвичай.

Стрибок у майбутнє: Невидимість, наслідки телепортації і прикладна телепатія

У січні американським дослідникам вдалося вперше приховати тривимірний фізичний об'єкт, зробивши його невидимим під будь-яким кутом зору. Однак цей ефект спостерігається тільки в мікрохвильовому діапазоні електромагнітного спектра. У листопаді британські фізики заявили, що вони зуміли зробити невидимим для випромінювання фізичний об'єкт. Експерименти з «телепортацією» щурів — миттєвим уявним переміщенням в інше оточення — допомогли нейробіологам зрозуміти, як пам'ять перемикається з одних спогадів на інші. Для експерименту науковці використовували «штучну» або уявну телепортацію, тобто щури не змінювали місця в просторі, але змінювався саме простір. Як з'ясувалося, перемикання мозку з одного спогаду про простір на інший відбувається всього за 125 мілісекунд. Крім того, британський дослідник Руперт Шелдрейк довів, що люди здатні передбачати телефонні дзвінки і навіть електронні листи, а науковці компанії ATR в японському Кіото винайшли апарат для управління предметами силою думки.

Дослідження мозку

Експерименти американських на-

уковців показали, що в майбутньому люди зможуть спілкуватися за допомогою мозкових хвиль. Корейські дослідники визначили, що музика розуму, якщо обробити імпульси, що йдуть від людського мозку, нагадує джаз, а принцип самого розвитку мозку, як виявилось, схожий з механізмом будови Всесвіту. Німецькі науковці досліджували мозок педофіла, а американські розповіли, як формується людська пам'ять. Експеримент за участю японців і французів показав, що мозок людини містить універсальну «систему» читання, яка не залежить від соціальних, культурних і антропологічних факторів. Виявилось також, що страждання від втрати або страху сприймаються мозком аналогічно як фізичне каліцтво і викликають фізичний біль. У той же час, дослідники заявили, що технічний прогрес, соціальні блага, забруднення навколишнього середовища і поширення інтернету зупинили еволюцію homo sapiens, і цивілізація робить людей тупішими, ставлячи під загрозу майбутнє людства.

Вічно молодий

Науковці всерйоз задумалися над проблемою старіння людини. З інтелектом розібралися просто — читання і соціальна активність дозволяє надовго втримувати мозок у тонусі і вберегти від класичних вікових хвороб, на зразок старечого недоумства. При цьому виявилось, що правильне харчування у вигляді низькокалорійних дієт життя зовсім не подовжує. Однак, зберегти здоров'я допомагає періодичний пост і фізичні вправи. Дослідники також виявили давньокитайські ліки, що можуть запобігати аутоімунним захворюванням і сповільнювати старіння. Науковцям вдалося довести, що довголіття має генетичну природу і його таємниця полягає в дефіциті певних вітамінів, а запорукою жіночого довголіття є мутації в ДНК, які, що цікаво, старять чоловіків.

Пошук ліків від хвороби Альцгеймера

У цьому році стартувало відразу кілька програм з клінічних досліджень на людях ліків, здатних уповільнити розвиток хвороби Альцгеймера, або зовсім зупинити її. Науковці довели, що біомаркери старечого недоумства можна виявити приблизно за 20 років до появи перших симптомів, а значить, вчасно запобігти деменції. Крім того, наука зробила величезний крок вперед у цій області, виявивши, що хвороба Альцгеймера, діабет і ожиріння мають єдину природу і подібним чином впливають на людський мозок.

Нові розлади психіки

Рік став багатим на нововведення в галузі дослідження особливостей людської психіки. У світі, де, за висновками ВООЗ, більше 350 000 000 людських особин, що страждають від важкої депресії, і зростає кількість самотніх людей, можуть додати нові захворювання психіки. Так, американські науковці з'ясували, що швидкість, з якою людина ходить, може вказувати на ймовірність розвитку старечого недоумства. Крім того, сором'язливість, ексцентрична поведінка і переживання після важкої втрати також пропонують внести в число розладів психіки, у зв'язку з їхнім впливом на поведінкові та соціальні реалії людини.

За матеріалам

УКРАЇНЦІВ ЗАКЛИКАЛИ СКАРЖИТИСЯ НА КУРЦІВ

Директор інституту Медіа Права Тарас Шевченко заявив, що скаржитися на людей, що курять у заборонених місцях, треба до Державної інспекції України з питань прав споживачів.

«Важливо, щоб громадяни скаржилися до Держспоживстандарту, тому що без скарг дуже обмежені можливості контролю», — сказав він.

На його думку, коли порушення закону про заборону куріння відбувається в ресторані, треба звернутися до адміністрації установи, а не сваритися безпосередньо з клієнтом.

Він також закликав «тендітних жінок не сваритися на зупинках зі стокілограмовими чоловіками». Експерт вважає, що має пройти якийсь час, щоб люди звикли.

Між тим, координатор акції За вільну від тютюнового диму Україну Ганна Гопко поінформувала, що з січня в Києві та 10 областях почнеться перевірка дотримання закону про заборону куріння в громадських місцях.

Як повідомлялося, в ресторанах почали з'являтися будки з обігрівом і вентиляцією для куріння.

Закон, підписаний президентом Віктором Януковичем у червні, забороняє куріння сигарет у ресторанах, барах, кафе, готелях, урядових будівлях, спортивних аренах. Кальяни та електронні сигарети також потрапляють під заборону. Порушників чекає штраф у розмірі від 1000 до 10 тисяч гривень.

За матеріалами: Укрінформ

ШКІДЛИВІ ЗВИЧКИ ВІДНІМАЮТЬ ДО ПІВГОДИНИ ЖИТТЯ ЩОДНЯ

Британські вчені встановили, що зловживання шкідливою їжею, алкоголем, переглядом телевізора, а також куріння може віднімати до півгодини життя кожного дня.

Дослідження проводилося під керівництвом професора статистики Кембриджського університету доктора Девіда Спіджелхелтера. Вчений шукав простий спосіб оцінити вплив повсякденних звичок на очікувану тривалість життя.

Як базис дослідження використовувалася концепція швидкого або сповільненого старіння. Спіджелхелтер перевів вплив шкідливих звичок у «мікрожиття», рівне 30 хвилинам очікуваної тривалості життя.

Під час дослідження було встановлено, що «мікрожиття» може бути втрачене через дві сигарети на день, один з'їдений бургер, п'ять кілограмів зайвої ваги, вживання двох або трьох доз алкоголю на день, перегляду телевізора протягом

двох годин.

З іншого боку, можна заробити додаткові «мікрожиття», якщо не вживати більше однієї дози алкоголю на день, їсти переважно овочі і фрукти, займатися спортом, приймати препарати, що знижують рівень холестерину в організмі.

Демографічні фактори і вплив навколишнього середовища, на думку вченого, можна також оцінити у «мікрожитті». Вчений зазначає, що потрібні більш докладні дослідження, щоб оцінити ефект кожної шкідливої звички на тривалість життя.

ДІТЯМ СЛІД ПРОВОДИТИ МЕНШЕ ЧАСУ БІЛЯ ТЕЛЕВІЗОРА

Телевізор у спальні дитини сприяє ризику ожиріння і розвитку діабету і хвороб серця, з'ясували дослідники.

Вчені зазначають, що діти, в спальнях яких встановлено телевізор, у два рази частіше ризикують бути товстими і майже в три рази частіше схильні до ризику розвитку хвороб серця та діабету.

Ті, хто дивився телевізор більше п'яти годин на день, мали в два рази більший ризик накопичення жиру в області внутрішніх органів. Експерти з Центру біомедичних досліджень стурбовані, що у дітей утворюються відкладення навколо серця і печінки.

У дослідженні взяли участь 369 дітей та підлітків. У них вимірювалися зріст, вага і об'єм талії, а також тиск і аналіз крові. За допомогою особливих сканерів були вивчені області жирових відкладень.

Практично 66% дітей мали в своїх кімнатах телевізори, а близько третини дивилися його мінімум по п'ять годин на день. Причому це стосувалося не тільки підлітків, але й маленьких дітей.

Раніше американські вчені встановили, що діти із зайвою вагою більш сприйнятливі до реклами шкідливих продуктів і напоїв.

За матеріалами: Росбалт

ЗАХИСТІТЬ РІЧКУ!

До прокурора Полонського району І.Комара звернувся голова

Херсонської міської організації «Зелений світ» Петро Буянов щодо ознайомлення з актом перевірки Державної екологічної інспекції та Актом обстеження гідротехнічної споруди відділом надзвичайних ситуацій райдержадміністрації.

Через безвідповідальність та зловживання посадовими повноваженнями окремих керівників відповідних служб та «реформ» органів державної влади, органів місцевого самоврядування річка втратила статус річки.

Така ситуація вимагає прокурорського втручання.

ПРОПОНУЮТЬ ЕКОЛОГІСТА НА НОБЕЛІВСЬКУ ПРЕМІЮ

Активісти Національного екологічного центру України виступили з ініціативою номінувати на Нобелівську премію Джоша Фокса, автора фільму про катастрофічні наслідки видобування сланцевого газу. Надіслане таке звернення з проханням висунути кандидатуру кінорежисера на премію до організації та лауреатів, що вже отримали її у категорії «За мир».

Джош Фокс, який у 2010 році зняв документальну кінострічку «Гезленд», показав світу загрози і катастрофічні наслідки видобування сланцевого газу та використання технології фрекінгу.

Неймовірно великі площі на території США і ряду інших країн вже сьогодні отруєні і спотворені газодобувною промисловістю. Жодна інша гірничо-видобувна галузь не знищує природні території нашої планети в таких масштабах. Сьогодні сланцевий газ видобувають методом фрекінгу, а він є найбільш небезпечним і загрожує довкіллю у довгостроковій перспективі. При цьому, останніми роками відбулася експансія газовидобувних компаній у багатьох країнах світу і передусім Європи, де така промисловість спричинить найбільші економічні збитки. Це стосується і країн Третього світу, не здатних протистояти потужним корпораціям.

Зараз розгорнувся потужний рух проти видобутку сланцевого газу методом фрекінгу. Франція, Швеція, Румунія, Болгарія та інші країни видали безстрокові мораторії на видобування сланцевого газу, визнавши його надзвичайно небезпечною екологічною загрозою. Втім в інших країнах, таких як Німеччина, Польща, Австралія та Україна, відбувається масовий наступ газовидобувних компаній на їх територію, природу і безпеку життя їх громадян.

Фрекінг можна назвати екологічним викликом №1 для нашої планети. Жодна інша екологічна загроза сучасності не викликає таких масових і організованих протестів. 22 вересня 2012 відбулась всесвітня акція «Global Frackdown», до якої приєдналися Пол Маккартні та інші всесвітньо відомі особистості.

«Мобілізація людства проти фрекінгу відбулася не сама собою. До цієї боротьби сотні тисяч людей по всьому світу підштовхнула кінострічка Джоша Фокса «Гезленд». І це сталося саме зараз, 2012 року, а не відразу після зйомки фільму, адже лише зараз «Гезленд» почав активно поширюватись за межами США. — йдеться у зверненні українських екологів до чинних лауреатів премії.

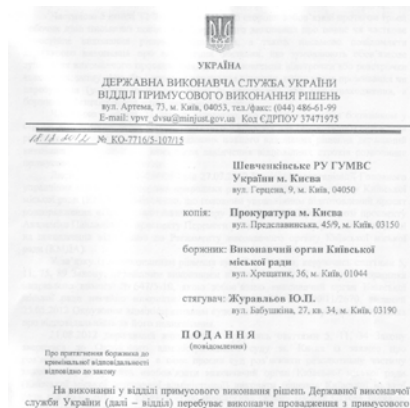

ЛІСИ ХЕРСОНЩИНИ ПІД КОНТРОЛЕМ

На Херсонщині створено робочу групу щодо контролю виконання програми «Ліси Херсонщини».

На виконання Постанови КМУ від 16.09.2009р. №977 «Про затвердження державної цільової програми «Ліси України» на 2010-2015 роки створено робочу групу щодо контролю за виконанням обласної цільової програми.

До складу робочої групи залучили представників громадськості, серед яких активну участь у роботі бере голова Херсонської міської організації «Зелений світ» Петро Буянов.

ЗА ФАКТОМ УМИСНОГО НЕВИКОНАННЯ РІШЕННЯ СУДУ ПРОТИ КМДА ВІДКРИЮТЬ КРИМІНАЛЬНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Порушити кримінальну справу за фактом невиконання виконавчого листа, виданого Окружним адміністративним судом м. Києва, яким зобов'язано КМДА виконати рішення Київради від 26.02.2010 р. № 13/3451 «Про присвоєння скверу ім. Василя Стуса», пропонує відділ примусового виконання рішень Державної виконавчої служби.

На п'яти сторінках державний виконавець описує «подвиги» Київської міської державної адміністрації на теренах порушення законів України. Жодних вимог суду і виконавчої служби головою КМДА Поповим не виконано.

«Виконавча служба вичерпала свої повноваження щодо встановлення законності у створенні скверу Стуса. Зараз прийшла черга правоохоронним органам примусувати Попова виконувати свої професійні обов'язки», — пояснив ініціатор створення скверу Василя Стуса голова Святошинської районної організації «Зелений світ» Віктор Ткаченко.

Власкор.

ПЕРЕВІР ЧИ НЕ БРЕШЕ ЧИНОВНИК ПРО ГЕНПЛАН!

Понад 70 міських рад України запевняють, що ознайомитися з генеральним планом міста можна за першої вимоги. Для цього потрібно лише відвідати міську раду або райдержадміністрацію, де зберігаються документи.

Такі відомості отримав Східноукраїнський центр громадських ініціатив (СЦГІ) спільно з партнерськими організаціями під час моніторингу доступності генеральних планів міст. У ході дослідження громадські організації направили інформаційні запити до всіх 459 міських рад України. Серед іншого, у запиті містилося прохання надати для ознайомлення головний містобудівний документ. На запити у доступі до генпланів більшість міських рад відмовили, пославшись на різні переважно протизаконні підстави. Проте, понад 70 міських рад запевнили, що хоча надіслати копію генплану поштою вони не можуть, громадяни можуть особисто ознайомитися із генеральним планом у приміщенні міської ради в зручний для них час.

Чи справді так? Відвідайте міську раду та перевірте чи говорять правду чиновники саме Вашої міської ради!

Перевірте, що планується поруч із вашим будинком! Чи не перебуває він у зоні відселення та не підлягає примусовій конфіскації? Чи не знаходиться Ваше житло або робота у зоні шумового, хімічного, радіаційного забруднення? А дитячий садок, школа, які відвідують Ваші діти? Де проходять нові межі міста, дороги, магістральні водо-, електричні та газові мережі? Всю цю інформацію можна знайти у генпланах.

Хто володіє генпланом — володіє містом. Станьте господарем міста і ви! Отримавши доступ до генплану, ви зможете контролювати дії чиновників, перевіряти законність будівництва та упередити незаконні забудови, знищення зелених зон та руйнування пам'яток історії.

Отже, якщо вирішили перевірити чи не брешуть чиновники про доступність генплану у вашому місті дійте за алгоритмом: Перевірте за переліком, наведеним нижче, входить Ваше місто у список тих, де чиновники декларують доступність генпланів. Якщо ваше місто є у списку — уважно ознайомтеся із інструкцією (додається) і дійте. Якщо Вам потрібна додаткова консультація — звертайтеся до юристів СЦГІ. Відвідавши міську раду — повідомте СЦГІ і громадськість про результат. Це можна зробити на сайті <http://cityplan.in.ua/> залишивши допис на сторінці.

Найближчим часом СЦГІ опублікує моніторинговий звіт про доступність генпланів у кожному з 459 міст нашої країни. Якщо Ви відвідаєте міську раду та повідомите про результати свого візиту, то до звіту увійде і ваша перевірена інформація про доступність генплану. Разом зробимо наші міста кращими!

Володимир Щербаченко

ДОБУТИ ГЕНПЛАН КИЄВА – МІСІЯ НЕЗДІЙСНЕНА

Відшукати генеральний план столиці, до якого Київрада за законом має забезпечити вільний доступ громадян, вирішили

громадські активісти Центру Громадянських Свобод разом з Громадським Простором. Історію «походу», його результати і сюрпризи читайте далі.

«У генеральних планах міста визначено і після громадського обговорення затверджено план розвитку міста на найближчі роки. Коли ми дивимось генеральний план, ми можемо зрозуміти, чи законно, наприклад, буде побудовано багатопверхівка на місці школи, або знесена архітектурна споруда XIII ст.», — пояснює Ганна Рожкова, активістка проекту «Через доступ до генпланів — до містобудування без корупції: мережа громадянської дії» від Центру Громадянських Свобод.

Отже, взявши за мету побачити генплан столиці і озброївшись Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності», що у п. 11 ст. 17 визначає обов'язкове розміщення генплану у загальнодоступному місці у приміщенні органу місцевого самоврядування, ідемо до Київради. Те, що відбувалося далі, більше нагадувало гру в квест, ніж спілкування з органом влади, що керує багатомільйонним містом.

Заходимо в КМДА. Одразу натикаємося на людей у формі, що стережуть вхід. Цікавимося, де можна ознайомитися з дійсним генеральним планом міста Києва. Охоронець дивується і каже що такого тут немає, та ми й самі бачимо. Нас відправляють до приймальні громадян, що знаходяться неподалік.

Дякуємо і йдемо в приймальню. Там генплану також немає. Після пояснень, що ми шукаємо саме чинний генплан, а не проект, нам радять звернутися до Головного управління містобудування, архітектури та дизайну міського середовища. Там саме день відкритих дверей.

У день відкритих дверей в Управлінні містобудування знаходимо з десяток відвідувачів і багато акваріумів. Генплану немає. Вдається поговорити з жінкою-службовцем, яка не представилася. Жінка пропонує ознайомитися з проектом генплану, але на наше уточнення про те, що ми шукаємо саме дійсний, робить логічний висновок: якщо у Законі сказано, що генплан має бути в міській раді, то там його і потрібно шукати. Таким чином, коло замкнулося. На крайній випадок у тому ж таки Управлінні містобудування радять звернутися до розробника діючого генплану — ПАТ «Київпроект», незважаючи на те, що виконавець робіт не зобов'язаний надавати консультації населенню і за публічну інформацію не відповідає.

Вирушаємо до «Київпроекту» і тут починається найцікавіше.

Швидко виявилось, що начальників вже немає на роботі, адже п'ятниця — короткий день, а походи в попередні інстанції забрали в нас багато часу.

Не новина, що з одного боку є чинний генплан Києва до 2020 року. І з іншого боку — проект, так званий «генплан Броневицького». Перший передбачає розширення міста, другий — розвиток в існуючих межах аж до 2025 року.

Як результат, генплан так і не знайдено, натомість з'ясовано кілька цікавинок. Виявляється, на даний момент існує цілих два генеральні плани столиці — дійсний та ще один проект...

Ольга Івкіна

БІОЛОГИ РОЗСЛІДУЮТЬ САМОГУБСТВО КАЛЬМАРІВ

Каліфорнійські біологи розслідують загибель тисяч кальмарів Гумбольдта, які викинулися на узбережжі в районі затоки Монтерей.

Груповий суїцид кальмарів могли спостерігати жителі округу Санта-Крус. Берегова лінія протяжністю майже 12 миль виявилася покрита тисячами тушок кальмарів. Як зазначають фахівці, це вже третій подібний випадок за останні шість тижнів.

За словами випускниці Гарвардського університету Ханни Роузен, люди намагалися повертати у воду ще живих кальмарів, однак ті все одно поверталися на пісок.

Варто зазначити, що на березі опинилися тільки молоді особини, не більше декількох десятків сантиметрів у довжину.

Фахівці припускають, що кальмари могли бути дезорієнтовані через якийсь токсин, що потрапив до них з їжею.

Зазначається також, що кальмарів Гумбольдта у цих водах не бачили вже кілька років. Десь з 1997 року їх майже перестали зустрічати в цих краях: імовірно, через потепління вод — кальмари люблять прохолодніше середовище і тому перемістилися на північ.

За матеріалами: NEWSru.com

ПІДРАХУВАНО ЧЛЕНИСТОНОГИХ У ТРОПІЧНИХ ЛІСАХ

Міжнародна група біологів провела наймасштабніший на сьогодні аналіз видової різноманітності членистоногих у тропічних лісах та оцінила загальну їх кількість у шість мільйонів видів. Робота вчених опублікована в журналі Science.

Вчені проводили визначення всіх видів членистоногих, яких вдалося знайти на 12 дослідних ділянках площею 0,48 гектара у тропічних лісах Панами.

Біологам доводилося за допомогою повітряних куль піддавати повній інсектицидній обробці величезні тропічні дерева і збирати особин, що впали. Польові дослідження тривали два роки, аналіз тривав вісім років.

У результаті вчені виявили 129 494 особин, які відносилися до 6144 видів.

Причому на кожен вид рослин припадало приблизно по 20 членистоногих. Кореляція даних про членистоногих і рослини дозволила вченим екстраполювати результати на всю територію досліджуваного лісу.

Членистоногі є найчисленнішим таксоном тварин. До них належать комахи, а також павукоподібні та ракоподібні. Кількість відомих членистоногих, більшість із яких комахи, перевищує мільйон видів. Загальна ж кількість видів членистоногих невідома навіть приблизно — вона оцінюється від декількох мільйонів до декількох десятків мільйонів видів.

За матеріалами: Lenta.ru

ПТАХИ ВИКОРИСТОВУЮТЬ НЕДОПАЛКИ ДЛЯ ЗАХИСТУ

Міські пернаті використовують для захисту своїх гнізд сигаретні недопалки. Про це свідчать дані досліджень Інституту екології Національного автономного університету Мексики.

Екологи вважають таку поведінку урбаністичним варіантом найдавніших навичок адаптації.

Хімічні речовини з листя тютюну (в першу чергу нікотин) давно відомі своєю ефективністю в боротьбі з паразитичними кліщами, та й іншими комахами-шкідниками.

Провідний автор нинішнього дослідження Монсеррат Суарес-Родрігес і її колеги поставили питання, який саме компонент сигаретних недопалків є міським аналогом відлякуючих рослин дикої природи.

Вчені досліджували гнізда хатнього горобця і мексиканської чечевиці, які населяють міста Північної Америки.

Як виявилось, волокна, з яких виготовляють сигаретні фільтри, мають теплоізоляційний ефект.

На наступному етапі орнітологи вирішили розібратися, чи грає безпосередньо нікотин ключову роль у відштовхувальному для комах ефекті або ж причина криється в структурі та інших особливостях ацетатного волокна.

З'ясувалося, що ацетатне волокно, через яке проходив сигаретний дим, за-

лишаючи за собою в тому числі і нікотин, має ефект репеленту — речовини, що відлякує комах.

За матеріалами: Вести.ru

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ПОШУК НАСЕЛЕНИХ ПЛАНЕТ

Біля зірки Тау Кита астрономи виявили п'ять планет, у тому числі одну потенційно населену, які вчені ще півстоліття тому «слухали» в пошуках сигналів позаземних цивілізацій.

Зірка Тау в сузір'ї Кита (HD 10700) видніється на небі як зірка третьої зоряної величини. Вона розташована в 11,9 світлових років від Землі і дуже схожа за своїми параметрами на наше Сонце.

Група астрономів з Британії, Чилі, США і Австралії під керівництвом Мікко Туомі з університету Хертфордшира (Великобританія) вирішила випробувати в спостереженнях за цією зіркою новий високоточний метод вимірювання променевих швидкостей — швидкості руху зірки до спостерігача і від нього.

Астрономи використовували дані про Тау Кита відразу з трьох спектрографів — спектрографа HARPS, встановленого на 3,6-метровому телескопі в Європейській південній обсерваторії в Чилі, UCLES на англо-австралійському телескопі в Сайдинг-Спрінг (Австралія) і HIRES, встановлений на 10-метровому телескопі обсерваторії Кека на Гавайях.

Проаналізувавши дані, вчені виявили періодичні коливання променевої швидкості зірки, які свідчили про присутність планетної системи.

Якщо отримані дані підтвердяться, то система Тау Кита стане другою планетною системою, найближчою до Сонячної — після планетної системи біля однієї з зірок потрійної системи Альфа Центавра.

Крім того, одна з п'яти планет Тау Кита — та, період обертання якої складає 168 днів, а маса 4,3 земної — виявилася в «зоні життя» — області, де вода може існувати у рідкому стані, а значить, є умови для існування живих організмів.

Водночас, вчені наголошують, що потрібні додаткові незалежні вимірювання, щоб підтвердити присутність планет біля зірки Тау Кита.

За матеріалами: РИА Новости

СМАКОТИНКА

Рибне філе з грибами

1,2 кг рибного філе, 100 г сушених грибів, 2 цибулини, 100 г маргарину, 50 г вершкового масла, зубок часнику, сіль, перець, нарізана зелень петрушки, 200 г сметани, чайна ложечка борошна, сіль, лимон або оцет.

Рибне філе нарізати на порції, натерти сіллю з товченим часником, скропити соком з лимона або оцтом і залишити на годину. Посудину змастити маргарином, на дно покласти цибулю, нарізану кружечками, зверху — рибу; посипати відвареними й пошаткованими грибами, прикрити шаром цибулі, посолити, по-

перчити, покласти шматочки масла і поставити в духовку. Пекти 30 хвилин, доливаючи відвар з грибів, вимішаний зі сметаною і борошном. Подати в тій самій посудині. Як гарнір можуть бути варена картопля, посипана петрушкою й полита розтопленим маслом, салат.

